

**სტრატეგულ-ეკონომიკური
მეცნიერება
და
ტექნოლოგიები**

№2

**თბილისი
2016**

სბრარულ-ეკონომიკური
მეცნიერება
და
ტექნოლოგიები

№2

თბილისი
2016

ISSN 1987-6335

**სტრუქტურულ-ეკონომიკური
მეცნიერება და ტექნოლოგიები**

2016 №2 (31)

საერთაშორისო სამეცნიერო-
მეთოდოლოგიური და პრაქტიკული,
ყოველკვარტალური რეფერირებული
ჟურნალი

**Agrarian-economic
Science and Technologies**

2016 №2 (31)

International Scientific-
Methodological and Applied,
Quarterly Referenced Journal

ჟურნალი დაფუძნებულია და გამოდის
2008 წლიდან, ყოველკვარტალურად.

Journal was Founded in 2008
and is issued quarterly.

599-22-75-50

E-mail: areal 55555@gmail.com

www. gaas.dsl.ge

თბილისი- Tbilisi

2016

ომარ ქეშელაშვილი

სარედაქციო-სამეცნიერო საბჭოს თავმჯდომარე და მთავარი რედაქტორი, ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი, საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი.

სარედაქციო-სამეცნიერო საბჭო:

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსები: გ.ალექსიძე, ნ.ბალათურია, ჯ.გუგუშვილი, ჯ.კაციტაძე, პ.კოლუაშვილი, თ.კუჭულია, გ.მარგველაშვილი, რ.მახარობლიძე, ნ.ქარქაშაძე, ნ.ჩხარტიშვილი, ე.შაფაქიძე, ზ.ცქიტიშვილი, გ.ჯაფარიძე.

სარედაქციო-სამეცნიერო საბჭოს უცხოელი წევრები:

პროფესორები: მარტინ აპენბრიკი (გერმანია), სერგი კაზარიანი (სომხეთი), იან პიკული (პოლონეთი), ალექსეი სიზონოვი (უკრაინა), ჩაბა ჩაკი (უნგრეთი), პანომირ ცენოვი (ბულგარეთი), სადიგ სალა-ხოვი (აზერბაიჯანი), გალიბ გაჯიევი (აზერბაიჯანი).

საგამომცემლო-სარედაქციო კოლეგია:

დეგიაშვილი-მთავარი რედაქტორის მოადგილე, აკადემიური დოქტორი, ე.შაფაქიძე-სმმ აკადემიის აკადემიკოსი, ამესხიშვილი-აკადემიური დოქტორი, ნ.დამენია-აკადემიური დოქტორი, მ.ჩავლეიშვილი-აკადემიური დოქტორი.

O. Keshelashvili

Editor-in-chief and Head of Editor-Scientific Board; Doctor of Economic Sciences; Professor; Academician of the Academy of Agricultural Sciences

Editorial-scientific Board:

Academicians of the Academy of Agricultural Sciences: G.Aleksidze, G. Baghaturia, J.Gugushvili, G.Margvelashvili, R. Makharoblidze, N. Karkashadze, J. Katsitadze, P.Koguashvili, T.Kunchulia, N. Chkhar-tishvili, Z.Tskitishvili, E.Shapakidze, G. Japaridze.

Foreign members of Editorial-Scientific Board:

professors: Martin Apenbreke (German); Sergi Kazarian (Armenia); Aleksei Sizonov (Ukrain); Chaba Chaki (Hungary), Ian Piculi (Poland), Panomir Tzenov (Bulgaria), Sadig Salakhov (Azerbaijan), Galib Gadjiev (Azerbaijan),

Publishing Board

D.Egiashvili-Deputy editor, Academic doctor, **E.Shapakidze**-academician, **A.Meskhishvili**-Academic doctor **N.Damenia**-Academic doctor, **M. Chavleishvili**-Academic doctor.

1. ეკონომიკა და ბიზნესი

Economics and Business

სასურსათო უსაფრთხოების
მაკროეკონომიკური რეგულირება
თანამედროვე პირობებში

პატა კოლუაშვილი

საქართველოს სოფლის მეურნეობის
მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი.

თენგიზ ლაჭყევიანი

ეკონომიკის აკადემიური დოქტორი

რეფერატი

(ინტერნეტული ვერსია)

სტატიაში განხილულია სახელმწიფო აგროსასურსათო პოლიტიკის პრიორიტეტები, აგროსასურსათო სექტორის მხარდაჭერისა და მაკროეკონომიკური რეგულირებისათვის წარმოების მოცულობათა კვლიერების სისტემა, აღნიშნულია, რომ მსოფლიო მასშტაბით სოფლის მეურნეობის მხარდაჭერის შეზღუდვა უარყოფითად იმოქმედებს საერთაშორისო სასურსათო უსაფრთხოებაზე, რაც მნიშვნელოვნად შეამცირებს მსოფლიო სოფლის მეურნეობის საწარმოო პოტენციალს, პროდუქციის მოცულობებს და გაზრდის სასოფლო სამეურნეო პროდუქციაზე ფასებს.

The macroeconomic regulation of food safety under present-day conditions

P. Koguashvili, academician of Georgian Academy
of Agricultural Sciences

T. Iachqepiani, academic Doctor of Economics

Abstract (Internet Version)

The article deals with the state agricultural policy priorities, and support the agriculture sector macroeconomic regulation of production volumes, the quota system, says that the world of agriculture support restrictions adversely affect global food security, which will reduce the world Sweet farming potential, production potential, production volumes and the increase in the prices of agricultural products.

2. აგრარული ეკონომიკა Agrarian Economy

საქართველოში მომხმედი საგადასახადო მექანიზმის არსებული მოდელის შეფასება და მისი სრულყოფის ზონალურ-დოქტორინული რეკომენდაციები

ომარ ქეშელაშვილი
ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი,
საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა
აკადემიის აკადემიკოსი,

რეზიუმე (ინტერნეტული ვერსია)

საქართველოს აგრარულ სექტორში მომხმედი საგადასახადო მექანიზმის სრულყოფის და ამ მიმართულებით დასახული ამოცანების გადაწყვეტის მიზნით, ჩვენს მიერ ჩატარებული ეკონომიკური ანალიზის, საე-ქსპერტო შეფასების და განვითარებული ქვეყნების გამოცდილების საფუ-ძველზე შემუშავდა პრაქტიკული რეკომენდაციები და მიზნობრივი პრი-ნციპები, რომელიც ორიენტირებულია კონკრეტული ეკონომიკური შედე-გების მიღებაზე.

გადასახადების სხვა სახეებთან ერთად, ყურადღება გამახვილდა აგრარუ-ლი სექტორის საგადასახადო ბაზის ძირითად კომპონენტზე-მიწის გადასახადებზე და არსებული განაკვეთების დაწესების ადმინისტრაცი-ულ-ტერიტორიულ დიფერენციაციაზე.

საქართველოს კანონმდებლობით სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე ქონების გადასახადის წლიური განაკვეთი დიფერენცირებულია ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულებისა და მიწის ხარისხის მიხედვით და დგინდება წელიწადში, ერთ ჰექტარზე გაანგარიშებით.

Georgia's tax rate mechanism of the model and its complit-differential recommendations.

O. Keshelashvili

Doctor of Economic Sciences, professor,
Academician of the Georgian Academy of
Agricultural Sciences

Abstract (Internet Version)

Agrarian sect of the tax in this direction and to improve mechanisms for the purpose of fulfilling these objectives, we conduct economic analysis, expert assessment and experience of developed countries which developed practical recommendations and principles of the target, which is centered on concrete economic results.

Other types of taxes, the attention was focused on the agricultural sector, the main component of the tax base and the rate of taxes land-imposition of administrative-territorial digerentsia.

Legislation of agricultural farm land property tax rate differential administrative units and the quality of the land and shall be given annually, one ha per annum.

3. მამისტრანტოა ღარბაზი

Masters' Hall

საქართველოს აბროკლიმატური რესურსების
გამოყენების პერსპექტივები და მასზე კლიმატის
ცვლილების სავარაუდო გავლენა

გიორგი ზომასურიძე

ივანე ჯავახიშვილის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
მაგისტრანტი

რეზიუმე

(ინტერნეტული ვერსია)

2030-2050 წლებისთვის ნავარაუდევია ჰაერის ტემპერატურის 2-3⁰C-ით მომატება, რაც ნეგატიურად აისახება ქვეყნის ეკონომიკაზე. არ არის გამორიცხული, რომ ამან მოახდინოს სასოფლო სამეურნეო წარმოების სტრატეგიის შეცვლა: ნიადაგის ხვნის, სასუქების შეტანის, მელიორაციული ღონისძიებების ჩატარების, თესვის ვადების გადაწევა და სხვა. კლიმატის ცვლილების გათვალისწინებით, მოწყვლადობის ხარისხის შეფასების საფუძველზე საშუალება გვეძლევა დროულად შევიმუშავოთ ადაპტაციის ღონისძიებები, რაც თავიდან აგვაცილებს და გაანეიტრალებს უარყოფით მოვლენებს სოფლის მეურნეობაში.

Perspectives of agroclimatic resources use in Georgia and possible effects of climate change on it

Giorgi Khomasuridze

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University,
Master's student

Abstract (internet version)

Future air temperatures are expected to increase by 2-30c, which adversely effects on the economy of the country. It is possible to change the strategy of agricultural production: soil tilling, fertilizers, reclamation activities, postponement of sowing dates and more.

Assessing the impact of and vulnerability to climate change, there is an opportunity to develop adaptation measures that prevent and neutralize negative developments in agriculture.

4. უწყვეტი სწავლების დარბაზი Conctant Studying Hall

უძღვება ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი, აკადემიკოსი ომარ ქეშელაშვილი
**ლექცია 16. გადასახადები და საგადასახდო
დაბეგვრა**

16.4. მოგების გადასახადი

16.5. დამატებული ღირებულების გადასახადი

5. ინტელექტუალური საუბრები Intectual Converastions

უძღვება ეკონომიკის მეცნიერებათა დოქტორი,
პროფესორი, აკადემიკოსი ომარ ქეშელაშვილი

5.1. ადამიანთა ურთიერთობის ფსიქო- სოციალური მახასიათებლები

5.1.1. ადამიანთა ურთიერთობის ფსიქო-სოციალური
ტიპოლოგია

5.1.2. ადამიანთა ურთიერთობის ფსიქო-სოციალური
მახასიათებლები (სხეულის მოძრაობის ენა)

5.2. საუბარი და რეკომენდაციები უთიკაზე

6. საკონსულტაციო დარბაზი Consultation Hall

აბროტურიზმის განვითარება საქართველოში

შ.ჭალაგანიძე

სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი.

შინაარსი—CONTENTS

33

1. ეკონომიკა და ბიზნესი- Economics and Business	5
ბატა კოლუაშვილი, თენგიზ ლაჭყევიანი-სასურსათო უსაფრთხოების მაკროეკონომიკური რეგულირება თანამედროვე პირობებში	5
P.Koguashvili, T. Iachqepiani- The macroeconomic regulation of food safety under present-day conditions	19
2. აგრარული ეკონომიკა- Agrarian Economy	20
ომარ ქეშელაშვილი- საქართველოში მოქმედი საგადასახადო მექანიზმის არსებული მოდელის შეფასება და მისი სრულყოფის ზონალურ-დიფერენცირებული რეკომენდაციები	20
O. Keshelashvili- Georgia's tax rate mechanism of the model and its complit-differential recommendations	29
3. მამისტრანტა დარბაზი- Masters' Hall	30
გიორგი ხომასურიძე- საქართველოს აგროკლიმატური რესურსების გამოყენების პერსპექტივები და მასზე კლიმატის ცვლილების სავარაუდო გავლენა	30
Giorgi Khomasuridze- Perspectives of agroclimatic resources use in Georgia and possible effects of climate change on it	37
4. უწყვეტი სწავლების დარბაზი-Conctant Studying Hall	
ომარ ქეშელაშვილი (O. Keshelashvili)	38
ლექცია 16. გადასახადები და საგადასახადო დაბეგვრა	38
16.4. მოგების გადასახადი	38
16.5. დამატებული ღირებულების გადასახადი	38
5. ინტელექტუალური საუბრები-Intectual Converastions	
ომარ ქეშელაშვილი (O. Keshelashvili)	40
5.1.ადამიანთა ურთიერთობის ფსიქო-სოციალური მახასიათებლები	40
5.1.1. ადამიანთა ურთიერთობის ფსიქო-სოციალური ტიპოლოგია..	40
5.1.2. ადამიანთა ურთიერთობის ფსიქო-სოციალური მახასიათებლები (სხეულის მოძრაობის ენა)	47
5.2. საუბარი და რეკომენდაციები ეთიკაზე	55
6. საკონსულტაციო დარბაზი- Consultation Hall	59
შ.ჭალაგანიძე-აგროტურიზმის განვითარება საქართველოში	59
შინაარსი—CONTENTS	62

მოთხოვნები დასაბუჯდად წარმოსადგენი სტატიების მიმართ:

1. სტატიის მოცულობა-5-6 გვ-მდე; ნაბეჭდი (**LitNusx-11**; 1,0 ინტერვალზე. სათაური **LitMtavrPS-11**, ერთი ეგზემპლარი და CD-ზე.
2. სტატიას უნდა ახლდეს რეფერატი, ქართულად და ინგლისურად;

2016 წლის II კვარტალი

ტექნიკური რედაქცია:

გ.მოსაშვილი-აკადემიური დოქტორი—ტექნიკური რედაქტორი, ვებ-გვერდის რედაქტორი, მ.მოსაშვილი-კომპიუტერული უზრუნველყოფა, თ. ეპიტაშვილი (ინგლისური ვერსია).

ჟურნალის დამფუძნებელი და გამომცემელია

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემიის აკადემიკოსი ომარ ქეშელაშვილი.

ჟურნალის გამომცემლები და ფინანსური მხარდამჭერები არიან:

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია (პრეზიდენტი აკადემიკოსი გ.ალექსიძე), შპს-პროფესიონალ კონსულტანტ-თა ჯგუფი (დირექტორი სოციალურ მეცნიერებათა აკადემიური დოქტორი დ.ეგიაშვილი),

საალრიცხვო-საგამომცემლო თაბახი 3,9

პირობითი ნაბეჭდი თაბახი 4.1

თბილისი- Tbilisi

2016